

Тема 5. Соціальний захист окремих верств населення в Україні

1. Система соціального захисту економічно активного населення.
2. Пенсійне забезпечення громадян.
3. Внутрішньо переміщені особи.
4. Допомога малозабезпеченим сім'ям. Інші види соціальної допомоги.
5. Соціальний бюджет-2025.

Причини соціального захисту економічно активного населення:

- 1) реалізація конституційного права на працю працездатному громадянину, високий рівень безробіття;
- 2) рівень оплати праці, що є нижчим від прожиткового мінімуму, і потребує захисту доходів працюючих і відповідно підвищення мотиваційної функції заробітної плати;
- 3) потребує вдосконалення нормативно-правова база щодо зайнятості населення, адже ефективність працевлаштування на сьогодні є ще невисокою;
- 4) неефективною залишається підтримка власного бізнесу або самозайнятості;
- 5) не є соціально справедливою та недостатньо високою підтримка тих, хто втратив своє здоров'я на виробництві.

Соціальний захист ЕАН здійснюється передусім державою і включає різні напрями:

- ▶ система ефективної зайнятості
 - ▶ макроекономічне регулювання процесу диференціації доходів
 - ▶ встановлення рівня прожиткового мінімуму на основі споживчого кошику з подальшою індексацією, враховуючи інфляцію
 - ▶ система соціального захисту від безробіття та соціальна підтримка безробітних
 - ▶ стимулювання зайнятості для вразливих категорій персоналу
-

СТИМУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ ДЛЯ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ПЕРСОНАЛУ

- ▶ один з батьків або особа, яка замінює їх та має на утриманні дітей віком до 6-ти років (виховує без одного з батьків дитину віком до 14-ти років або дитину з інвалідністю) утримує без одного з батьків особу з інвалідністю з дитинства;
- ▶ діти-сироти;
- ▶ молодь, яка закінчила навчання або звільнилася із строкової військової служби і яка вперше приймається на роботу;
- ▶ особи, звільнені після відбуття покарання;
- ▶ особи, яким до настання права на пенсію за віком залишилося 10 та менше років;
- ▶ особи з інвалідністю.

Пенсія

- це державна виплата, яку надають із пенсійного фонду для матеріального забезпечення непрацездатних громадян у зв'язку із їхньою минулою трудовою чи іншою суспільно корисною діяльністю в розмірах, як правило, зіставних з минулим заробітком пенсіонера

платіж здійснює держава через спеціально призначені для цього органи, його провадять із визначеної частини фондів для непрацездатних – так званих пенсійних фондів.

Суб'єктом цього виду забезпечення є особа, визнана непрацездатною, а саме:

- ▶ за віком;
- ▶ за медичними показниками (інвалідність) Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»;
- ▶ у зв'язку з виконанням інших, крім роботи, соціальних функцій (догляд за особою з інвалідністю I групи, дитиною з інвалідністю, особою похилого віку).

Право на пенсію за віком у 2025 році мають особи, яким виповнилося:

- ▶ 60 років — за наявності не менше 32 років страхового стажу;
- ▶ 63 роки — за наявності не менше 22 років страхового стажу;
- ▶ 65 років — за наявності не менше 15 років страхового стажу.

Система пенсійного забезпечення в Україні

- Перший рівень - солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
- Другий рівень - накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
- Третій рівень - система недержавного пенсійного забезпечення

Починаючи з 2014 року в Україні відбувається соціальний захист внутрішньо переміщених осіб

- Надання допомоги на проживання
- Програма субсидії на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб
- Програма працевлаштування ВПО
- Сертифікати на забезпечення житлом ВПО
- Одноразова грошова допомога «Тепла зима»
- Послуги стаціонарного догляду та підтриманого проживання для ВПО
- Отримання психологічної допомоги ВПО

ВИДИ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

- Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям
 - Соціальна допомога для дітей-сиріт
 - Соціальна допомога при вагітності та народженні дитини
 - Соціальні виплати для одиноких матерів
 - Соціальні виплати для дітей з інвалідністю
 - Соціальна допомога пенсіонерам
-

Допомога малозабезпеченим сім'ям
призначається, якщо сукупний дохід не
перевищує рівень забезпечення
прожиткового мінімуму для родини.

Сума допомоги малозабезпеченій сім'ї
становитиме різницю між цим числом та
сукупним доходом родини.

Соціальний бюджет-2025

На соціальний захист населення передбачено
420,7 млрд грн

- Пріоритет 1: Захист українців від ризику бідності
- Пріоритет 2: Підтримка осіб з інвалідністю
- Пріоритет 3: Створення умов для того, щоб кожна дитина зростала в сімейному середовищі
- Пріоритет 4: Розвиток системи соціальних послуг